

L'arquitectura de Francesc de Paula Morera i Gatell

75è aniversari de la seva mort

ruta guiada

Dissabte 17/10/2026
De 9.30 a 13.30 h



Antiga Farinera Llusà, La Meta, 1915

Avinguda Príncep de Viana, 14
Arquitecte: Francesc de Paula Morera i Gatell

Farinera encarregada per Pere Lluçà, és l'únic exemple d'arquitectura industrial modernista de la ciutat. Construïda el 1915, és un edifici exempt respecte de l'actual traçat viari, i en contacte posterior amb les vies fèrries. Consta d'una planta semisoterrada, tres plantes intermèdies i una planta sotacoberta. L'accés i el nucli d'escala separen el cos de les sales principals (costat dret de la façana) del cos de les sales auxiliars. La proporció dels dos cossos és de 3 a 1. A l'interior, l'estructura és de pilars metàl·lics de fosa i els forjats són de fusta. Es conserva gran part de la maquinària original. El 1956, sota una nova propietat, va passar a anomenar-se "La Meta". Va cessar l'activitat el 2012.

Casa Plubins, 1922

Rambla Ferran, 47
Arquitecte: Francesc de Paula Morera i Gatell

Casa particular amb baixos comercials, és dels darrers exemples d'aquesta tipologia existents a la rambla de Ferran. L'edificació és entre mitgeres i té una doble façana: una façana representativa principal a la rambla, d'estil neoclàssic, i una façana posterior, a Cardenal Remolins. L'habitatge, en una única planta principal, es relaciona amb la rambla a través de tres elements arquitectònics clàssics: un balcó corregut al costat dret, una tribuna central i una terrassa jardí al costat esquerre. La construcció és del 1920, molt posterior a les influències modernistes. Morera i Gatell s'insereix en una època eclèctica de ressò neoclàssic.



Casa Bergós, 1908

Plaça de la Sal, 11
Arquitecte: Francesc de Paula Morera i Gatell

Edificació en alçada situada al xamfrà entre la plaça de la Sal i el carrer Clot de les Monges. És un edifici de baixos comercials i quatre plantes d'habitatges. Construït el 1908 sobre antigues restes medievals, la repetició sistemàtica de les obertures a les tres façanes relaciona l'ús domèstic interior amb el centre històric. Els balcons, un element continu al pis principal, o bé fragmentats en relació amb cada obertura als pisos superiors, sobresurten del pla vertical i expressen, a través de les baranes de forja, el treball artesanal de principis de segle XX. És un dels primers casos de tipologia residencial en altura a la ciutat.

Antic Hotel Pal·las, 1912

Avinguda Príncep de Viana, 14
Arquitecte: Francesc de Paula Morera i Gatell

Edifici promogut per l'hisendat i polític Eduard Aunós Cau. Ben aviat, l'inicial ús residencial va donar pas a l'antic Hotel Pal·las. Destaca especialment la façana original, que dona representativitat pública a una edificació privada d'ús domèstic mitjançant la tribuna conformada pel treball escultòric de la pedra i de les baranes. Entre el 1972 i el 1974, l'estudi SDP (Sabater-Domènech-Puig) va conservar únicament la façana modernista de la Banqueta i els porxos de Baix de la façana interior per acollir un nou ús com a banc (el Banc Condal). L'augment de volum del nou programa se situarà darrere d'un mur cortina de vidre, que dilueix la nova construcció dins d'una atmosfera etèria en relació amb la façana de la Banqueta.





Plaça Sant Francesc, 1927

Plaça Sant Francesc
Arquitecte: Francesc de Paula Morera i Gatell
Arquitectes de la restauració: Manuel Castellnou i Eugènia Rodríguez (2009)

La plaça Sant Francesc constitueix l'únic mirador de la Banqueta del riu Segre des del carrer Major. Morera resol la diferència topogràfica amb un pla superior plaça, uns serveis públics semisoterrats i unes escales als dos costats, tangents a les edificacions. De caràcter classicista, un eix central de simetria configura l'espai urbà. Destaquen quatre bancs fanals iguals, situats als extrems del pla superior, que uneixen la il·luminació nocturna a l'espai de seure o estar-se. El 2009, molt deteriorada, es va reconstruir íntegrament en granit i, a més, se'n va millorar l'accessibilitat. L'actuació combina el respecte per les preexistències històriques i una mirada contemporània.

Casa Melcior, 1909.1910

Plaça Sant Francesc, 2
Arquitecte: Francesc de Paula Morera i Gatell

Casa encarregada el 1909 per Josep Melcior a l'arquitecte Morera, si bé el projecte presenta la signatura de Josep Pujol Brull. Situada a la Banqueta, fa xamfrà amb la plaça Sant Francesc. Els baixos són comercials i els habitatges superiors es disposen entre la planta principal i tres plantes més. Les entrades al comerç i al vestíbul i nucli d'escales es fan per la plaça. La façana amb més ornament també és a la plaça. Així, Morera relaciona l'edificació amb la vida cívica de la ciutat més que no pas amb el paisatge de la Banqueta i del riu Segre. Destaca l'ús del color en les façanes: el vermell com a parament continu de remat de la darrera planta i el verd totes les baranes i reixes de forja.



Antic Escorxador Municipal, 1912.1915

Carrer de Lluís Companys, s/n
Arquitecte: Francesc de Paula Morera i Gatell
Arquitecte de la restauració (1993-1998): Ezequiel Usón

Conjunt edificat entre el 1912 i el 1915 per l'arquitecte municipal Morera al costat d'un escorxador anterior d'Agapit Lamarca (1872). Un cop va cessar l'activitat inicial, el conjunt es va abandonar i es va deteriorar fins la restauració, a inicis dels anys noranta, a càrrec de l'arquitecte municipal Ezequiel Usón. Diferents edificacions en forma de U a l'entorn d'un pati central formen actualment un dels grans equipaments culturals i cívics de la ciutat. Els volums modernistes restaurats, de color terrós amb esgrafiats i rajoles vitrificades, contrasten amb els volums prismàtics de nova planta, de ceràmica vista vermella.

Arquivolta Debat

Dijous 15/10/2026, a les 19.00 h
Sala 2 del Teatre Municipal de l'Escorxador de Lleida
(carrer de Lluís Companys, s/n)

Intervencions en el patrimoni arquitectònic de Lleida d'inicis del s. XX

- Escorxador Municipal de Lleida, Ezequiel Usón
- Mercat del Pla, Carme Casals i Carles Sàez
- Xalet dels Camps Elisis, Jaume Terés

Taula rodona i debat final moderats per: Iolanda Enjuanes i Orland Martí

ArquiVolta
LLEIDA

Activitat gratuïta – places limitades
Inscripcions obligatòries
amb identificació

973 234 051
junta.lle@coac.net
www.arquitectes.cat

Dissabte 17/10/2026
De 9.30 a 13.30 h

Punt de trobada:
Antiga Farinera Llusà (La Meta)
Avinguda Príncep de Viana, 14. Lleida
A les 9.30 h



Organitza:



Col·labora:

